

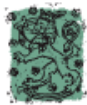
Liikuntaneuvonnan onnistumisen edellytykset

www.kkiohjelma.fi

22.3.2019

Sari Kivimäki
KKI-ohjelma

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

TYÖ- JA ELÄNKAIVOMINISTERIÖ
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

METSÄHALLITUS

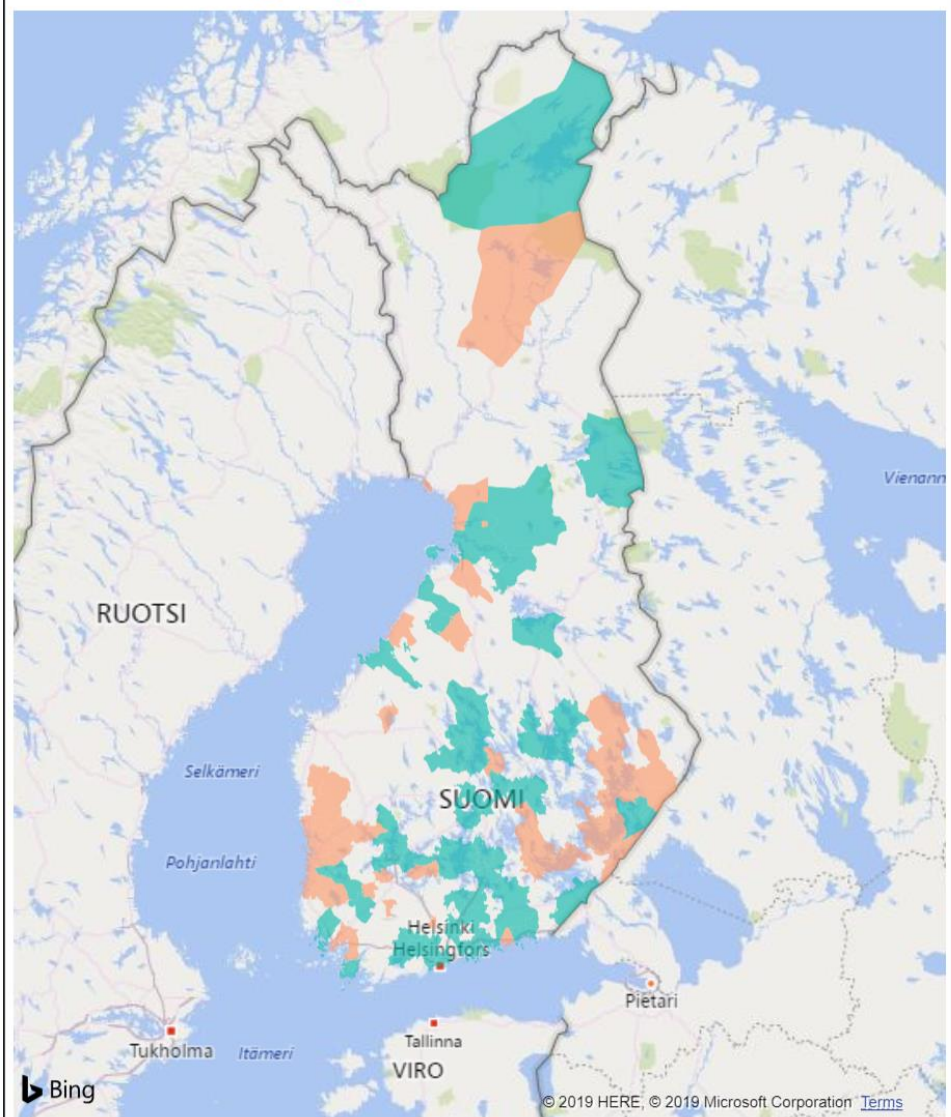
Työikäisten liikuntaneuvonnan tila 2018

151 kuntaa tarjoaa liikuntaneuvontaa työikäisille (KKI:n selvitys 2018).

Liikuntaneuvonta on yksilöön kohdistuvaa, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen ammattilaisen antamaa ohjausta liikunnalliseen elämäntapaan. Liikuntaneuvonta on prosessi, jonka tavoitteena on erityisesti terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta liian vähän liikkuvien ihmisten saaminen liikunnan harrastajiksi (arjen liikunnallisuuden pariin). Liikuntaneuvonta toteutuu poikkihallinnollisena yhteistyönä saumattomassa palveluketjussa.

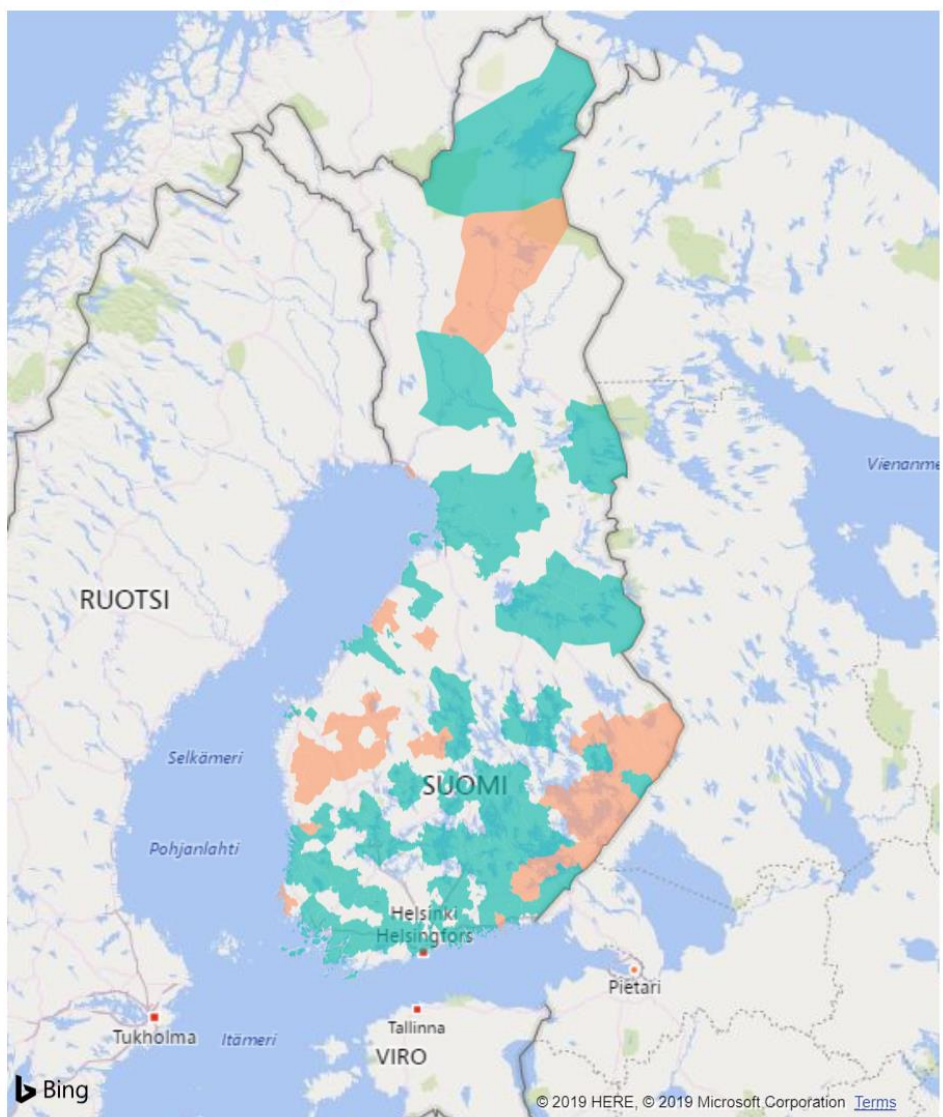
Liikuntaneuvonnan tila 2017

Liikuntaneuvonnan tila 2017 ● Hanke ● Vakiintunut toiminta

Liikuntaneuvonnan tila 2018

Liikuntaneuvonnan tila 2018 ● Hanke ● Vakiintunut toiminta

Liikuntaneuvonnan tila 2018 (2)

- Vuodesta 2017 lisäystä 17 liikuntaneuvontaa tarjoavaa kuntaa.
- Huomioitavaa on, että vakiintunut liikuntaneuvonta on selkeästi lisääntynyt vuodesta 2017
 - Vuonna 2018 liikuntaneuvonta on vakiintunut **115 kuntaan**.
 - Vuonna 2017 luku oli 75.
- Liikuntaneuvonnan hankkeet sen sijaan vähentyneet vuodesta 2017

LIIKUNTANEUVONNAN ONNISTUMISEN EDELLYTYKSET KYSELYN -tuloksia

www.kkiohjelma.fi

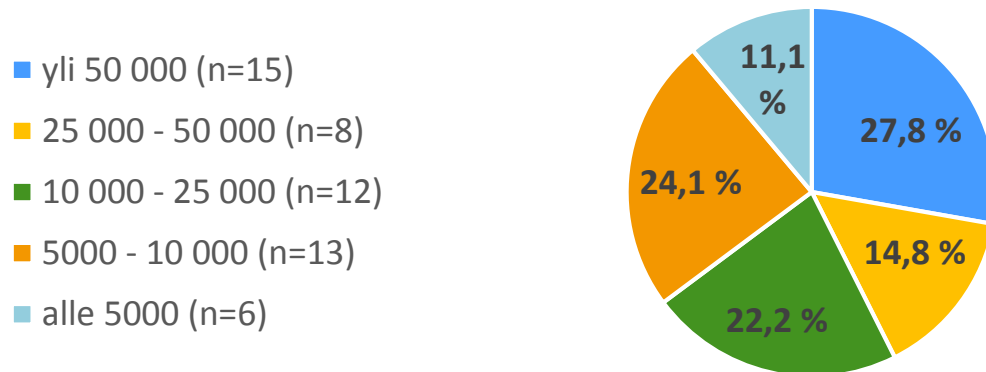
Kyselyn taustaa

- Kyselyn tarkoituksena oli selvittää, mitkä ovat olleet ne **onnistumisen edellytykset**, joilla kunnat ovat saaneet vakiinnutettua liikuntaneuvonnan pysyväksi osaksi kunnan palvelutarjotinta.
- Liikuntaneuvonta toteutui keväällä n. 140 kunnassa (2018).
- Näistä 75 kuntaa ovat vakiinnuttaneet toiminnan osaksi kunnan terveyden edistämisen palveluja.

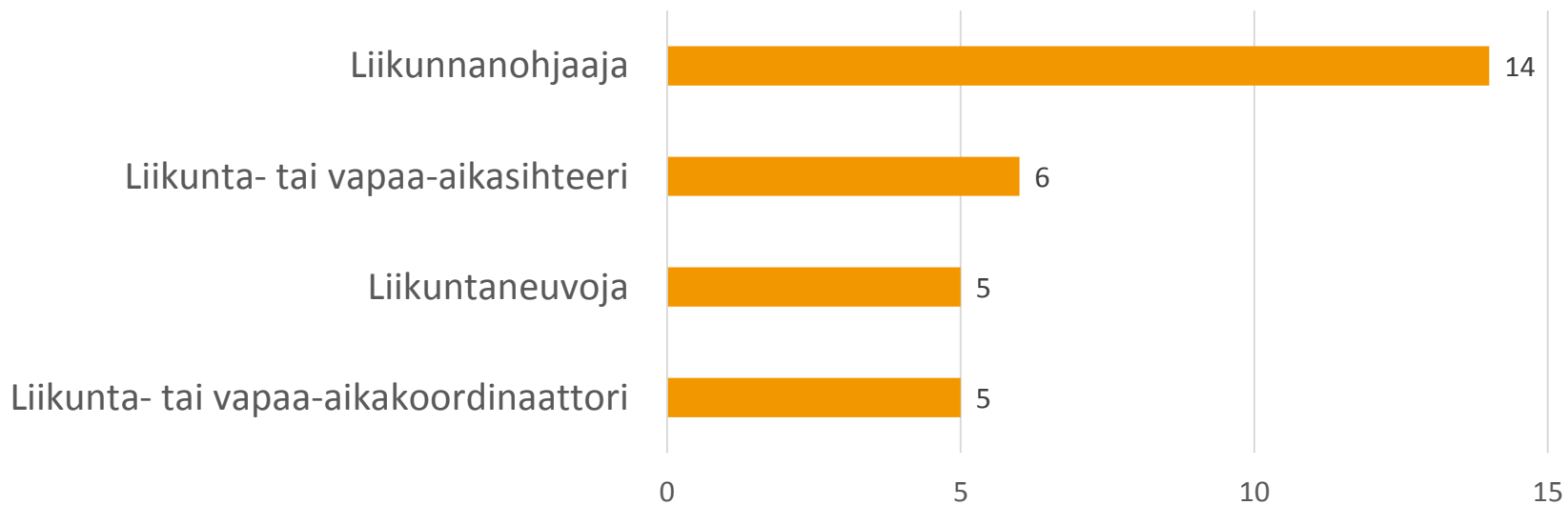
Aineistonkeruu ja vastanneet

- Surveypal-kysely toukokuussa 2018
- Lähetettiin opetus- ja kulttuuriministeriöstä kuntien liikuntatoimelle ja opastettiin vastaamaan liikuntaneuvonnan palveluketjun laajan toimijajoukon kanssa.
- Vastaajina 54 kuntaa (N=75; vastausprosentti 72 %)

Vastanneiden kuntien koot ja osuudet (%)

Kyselyn vastaajien yleisimmät työnkuvat/ammattinimikkeet (hlö)

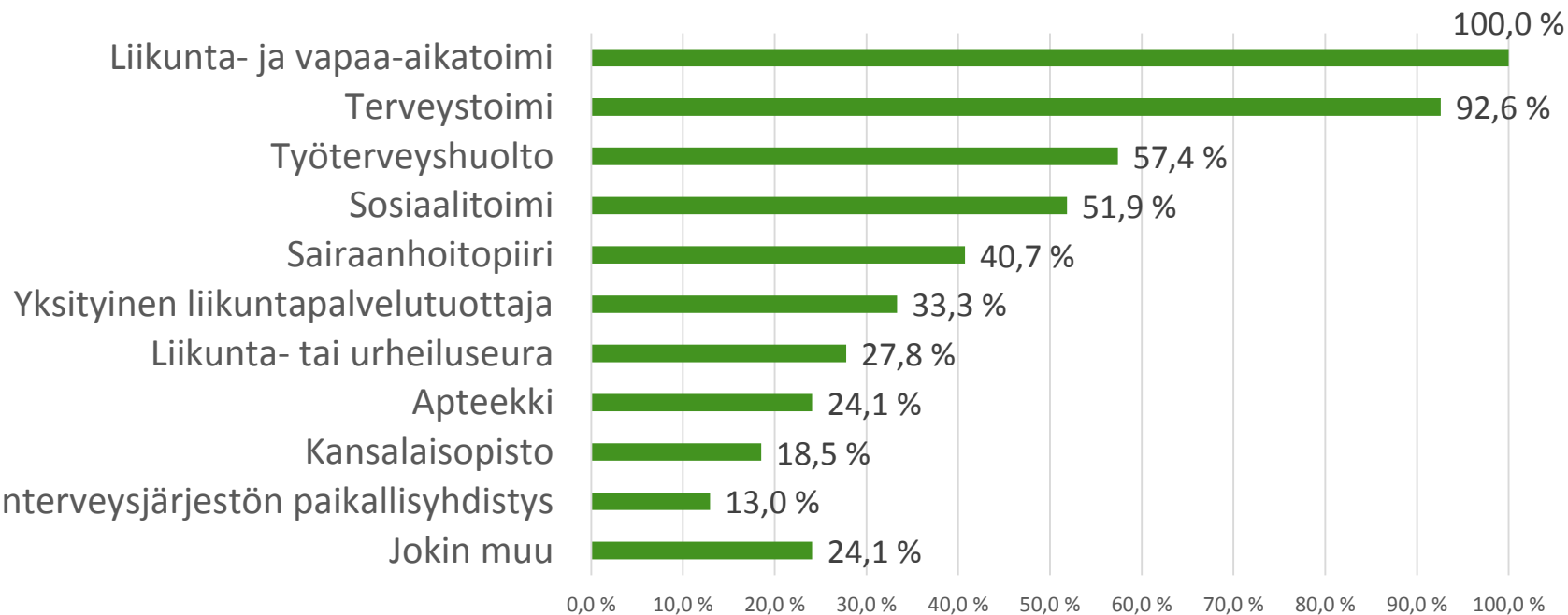
Liikuntaneuvonnan palveluketju

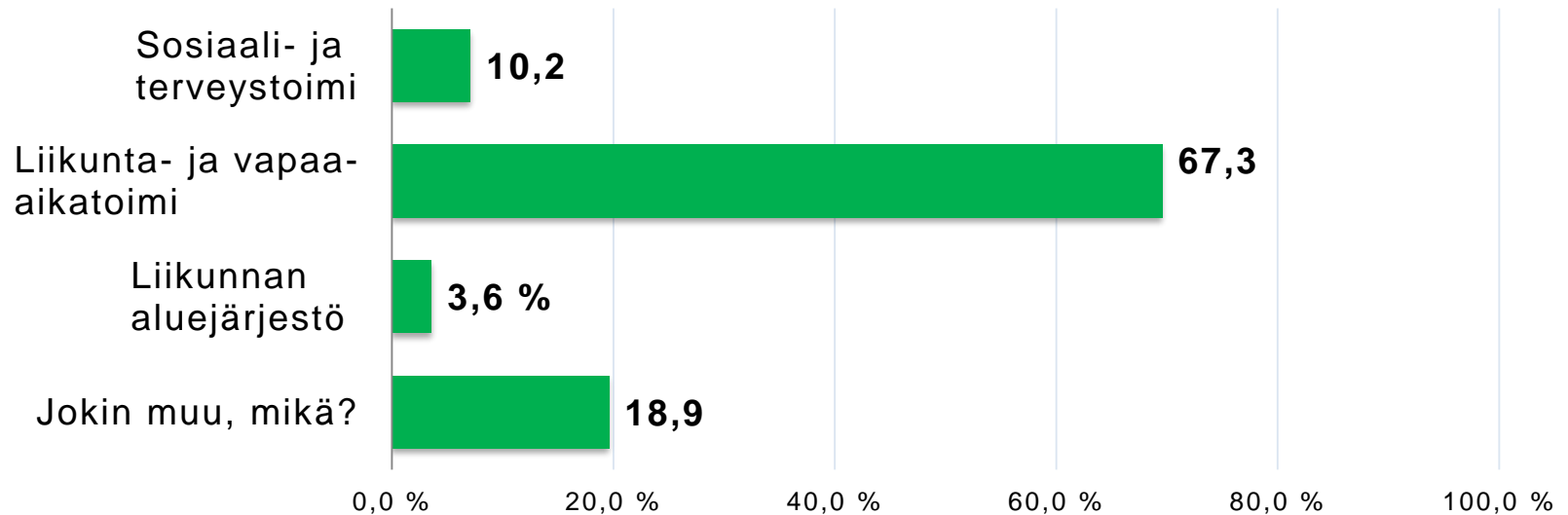
www.kkiohjelma.fi

Liikuntaneuvonnan palveluketjun toimijat kunnissa

Mitkä kaikki toimijat ovat mukana kunnan liikuntaneuvonnan palveluketjussa (mahdollisuus valita useita)?

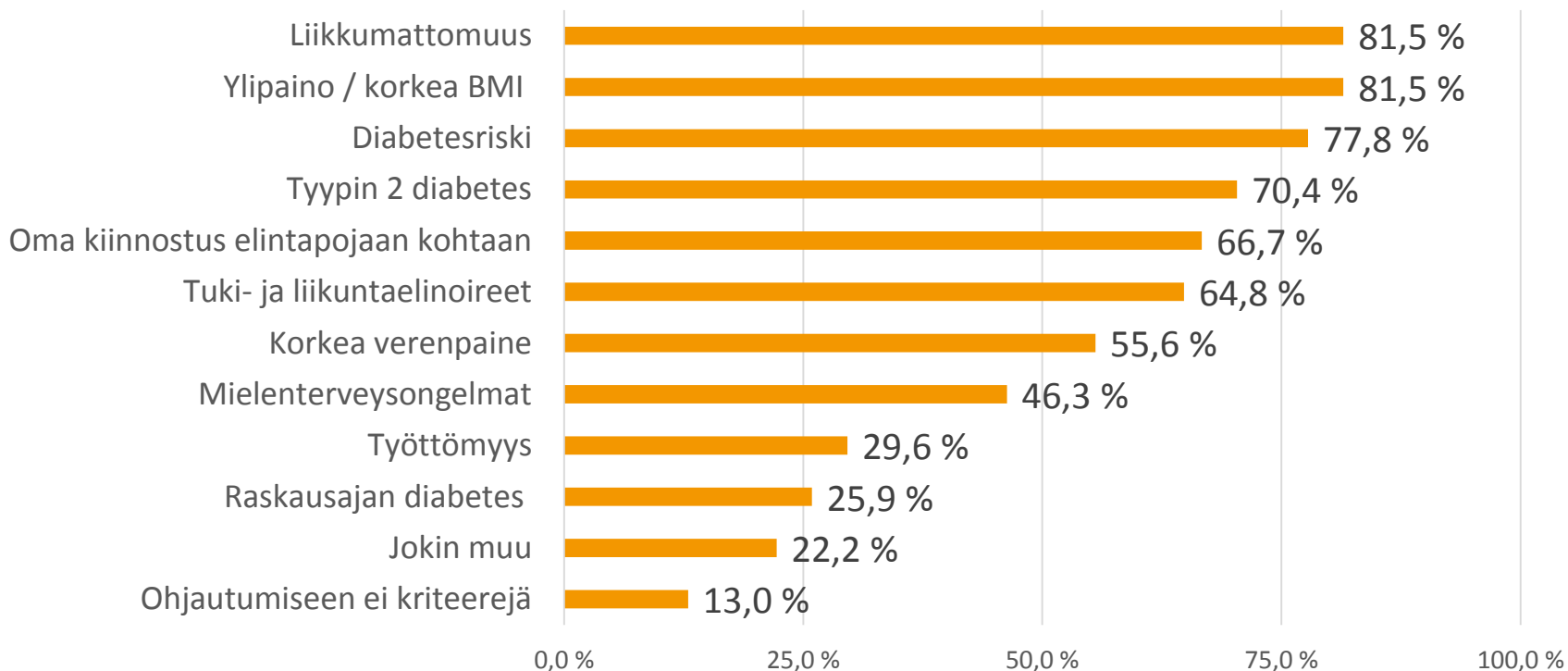

Liikuntaneuvonnan vastuutahot

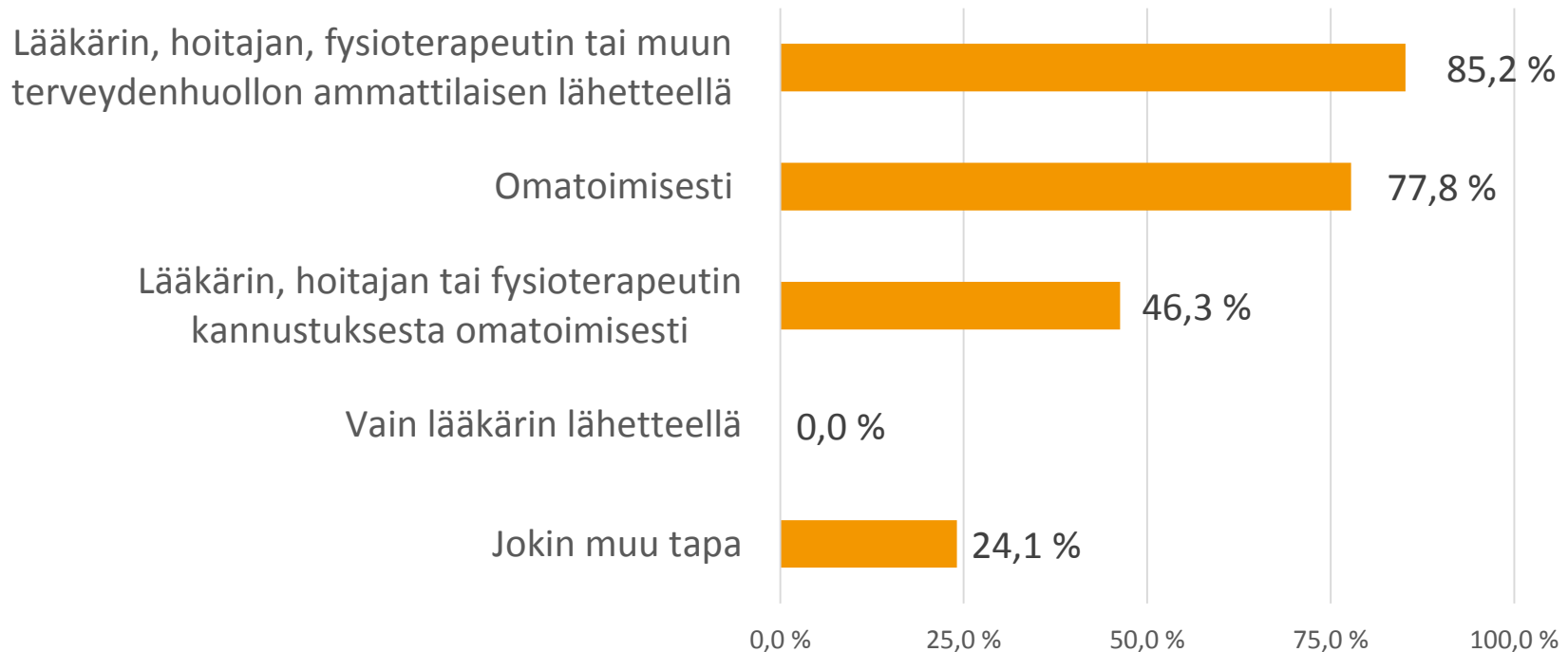
Liikuntaneuvontaan ohjautuminen (1)

Mitkä ovat liikuntaneuvontaan ohjautumisen kriteerit
(mahdollisuus valita useita)

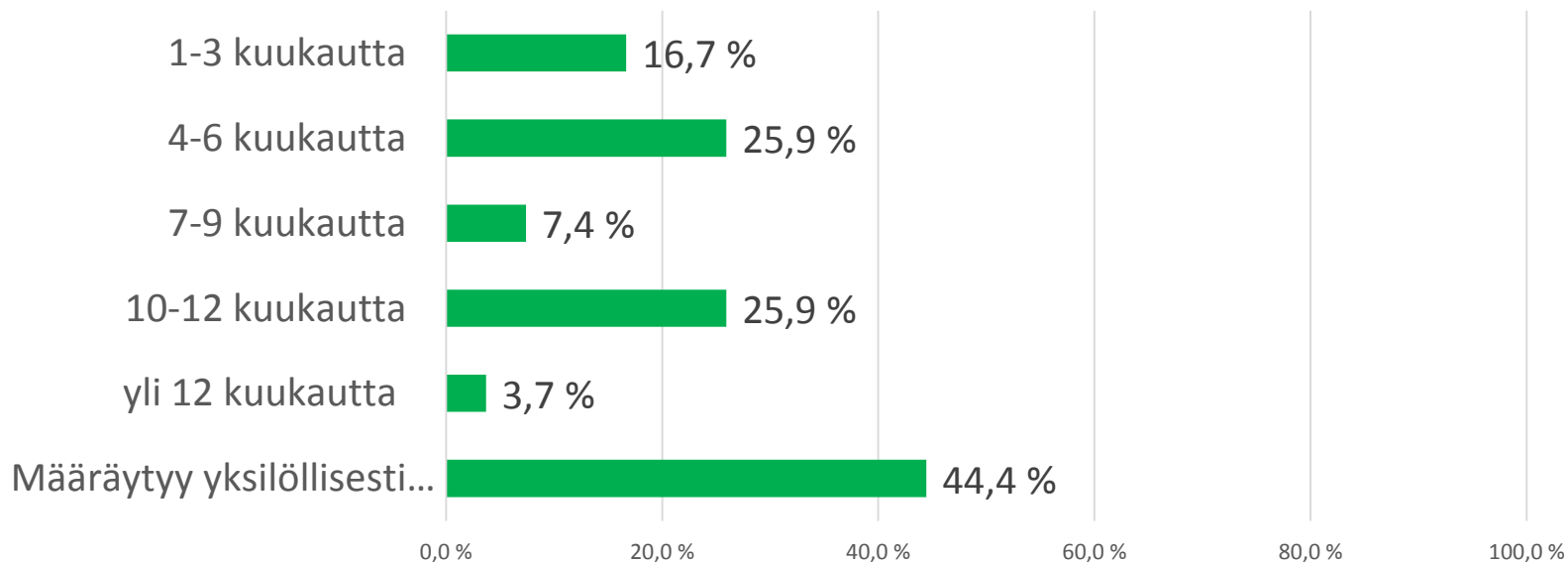
Liikuntaneuvontaan ohjautuminen (2)

Liikuntaneuvontaan ohjautuminen (useita valintoja)

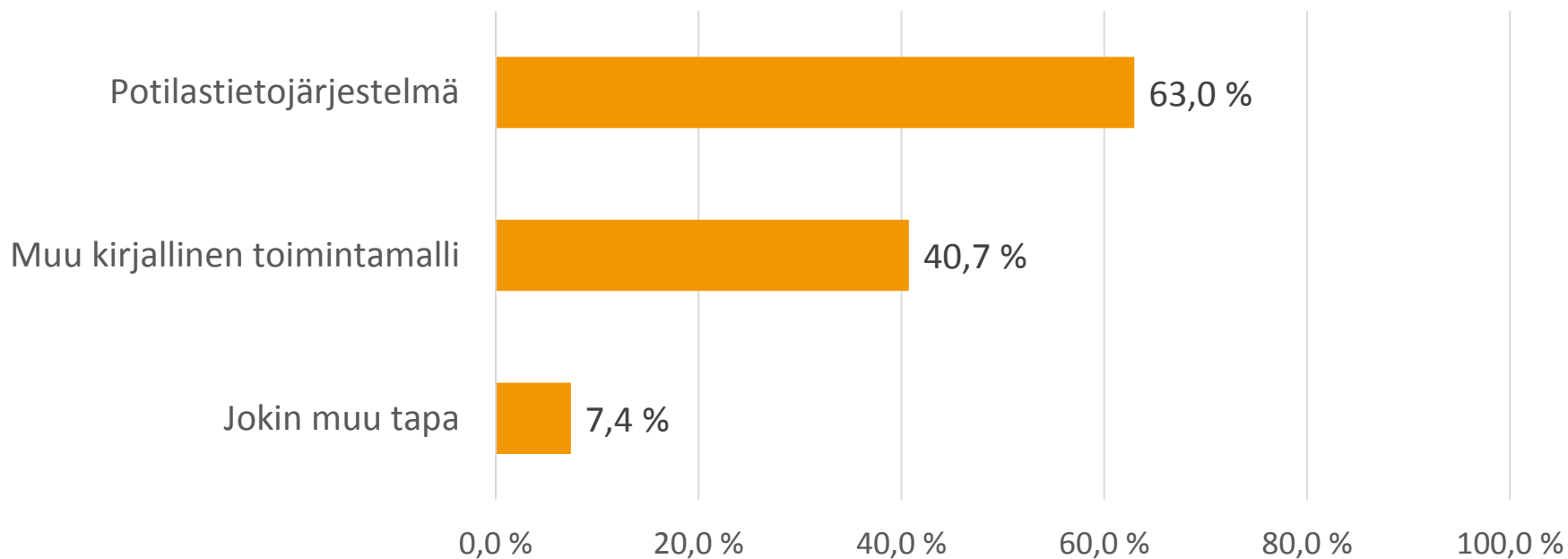
Liikuntaneuvonnan kesto ja kirjaaminen

Kuinka kauan keskimäärin yksittäisen asiakkaan liikuntaneuvontaprosessi kestää (useita valintoja)?

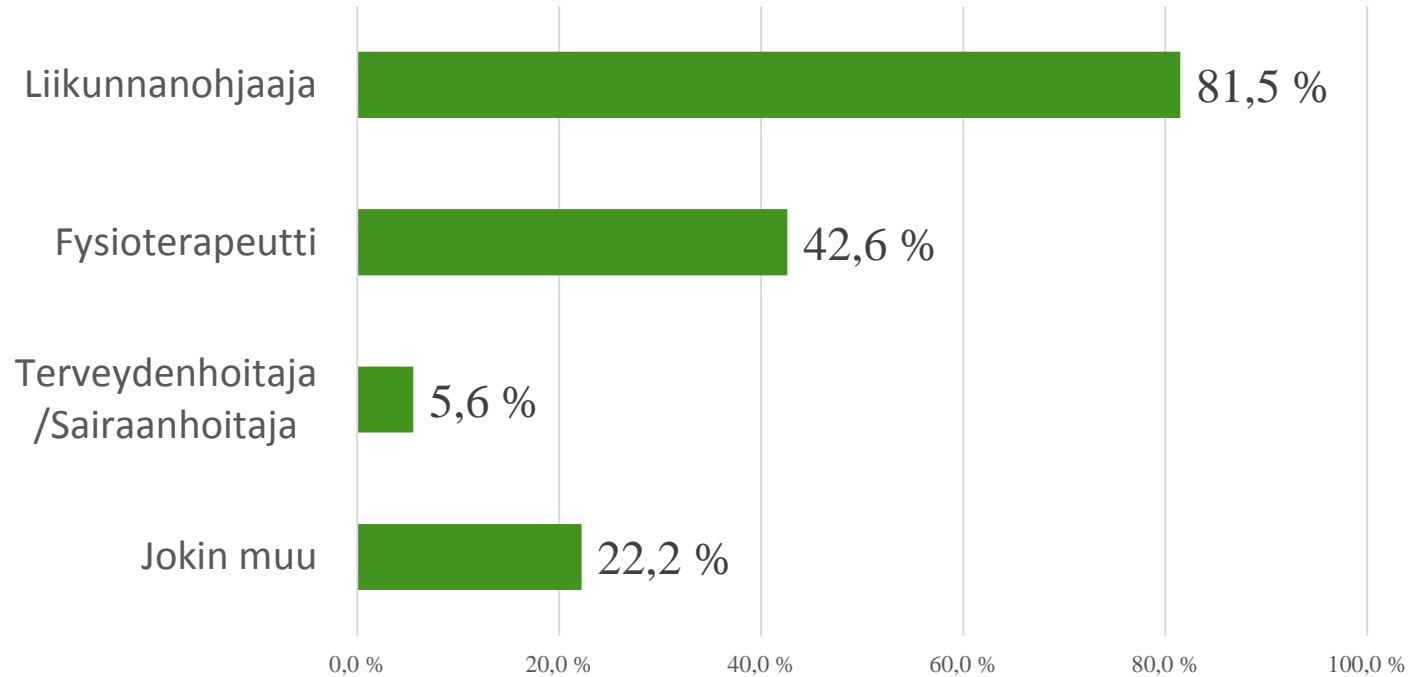

Liikuntaneuvonnan kesto ja kirjaaminen (2)

Mikä on liikuntaneuvonnan kirjaamistapa (useita valintoja)?

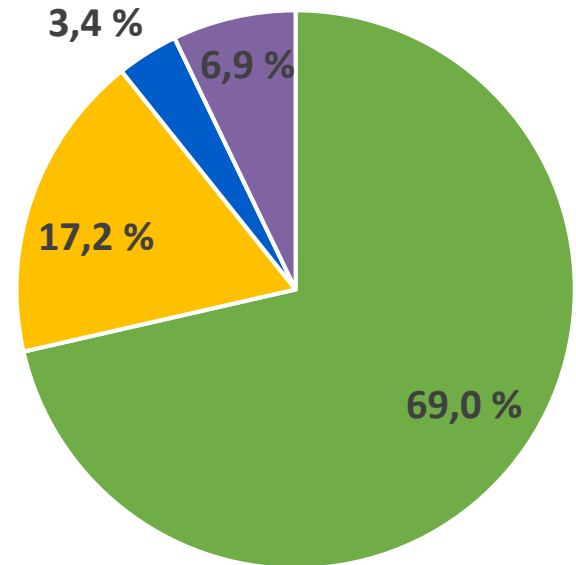
Liikuntaneuvojan koulutustausta

Avustusmuodot liikuntaneuvonnan taustalla

- **55,6 %** kunnista ilmoitti, että liikuntaneuvonnan taustalla on ollut hanke.
- Näistä kunnista suurin osa oli saanut aluehallintoviraston tukea tai KKI-hanketukea.

- Aluehallintoviraston (AVI) -tuki
- Kunnossa kaiken ikää (KKI) -hanketuki
- Euroopan aluekehitysrahasto (ESR) -tuki
- Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) -rahoitus

Liikuntaneuvonnan onnistumisen edellytykset

- 1) Liikuntaneuvonnan juurtumista ja vakiintumista tukeneet tekijät kunnissa
- 2) Liikuntaneuvonnan tulevaisuuden näkymät kunnissa

www.kkiohjelma.fi

1) Liikuntaneuvonnan juurtumista ja vakiintumista tukeneet tekijät kunnissa

- Taustatekijöistä tärkeimmäksi nousivat valtakunnalliset lait ja linjaukset ja onnistuneet valtakunnalliset liikuntaneuvonnan toimintamallit.

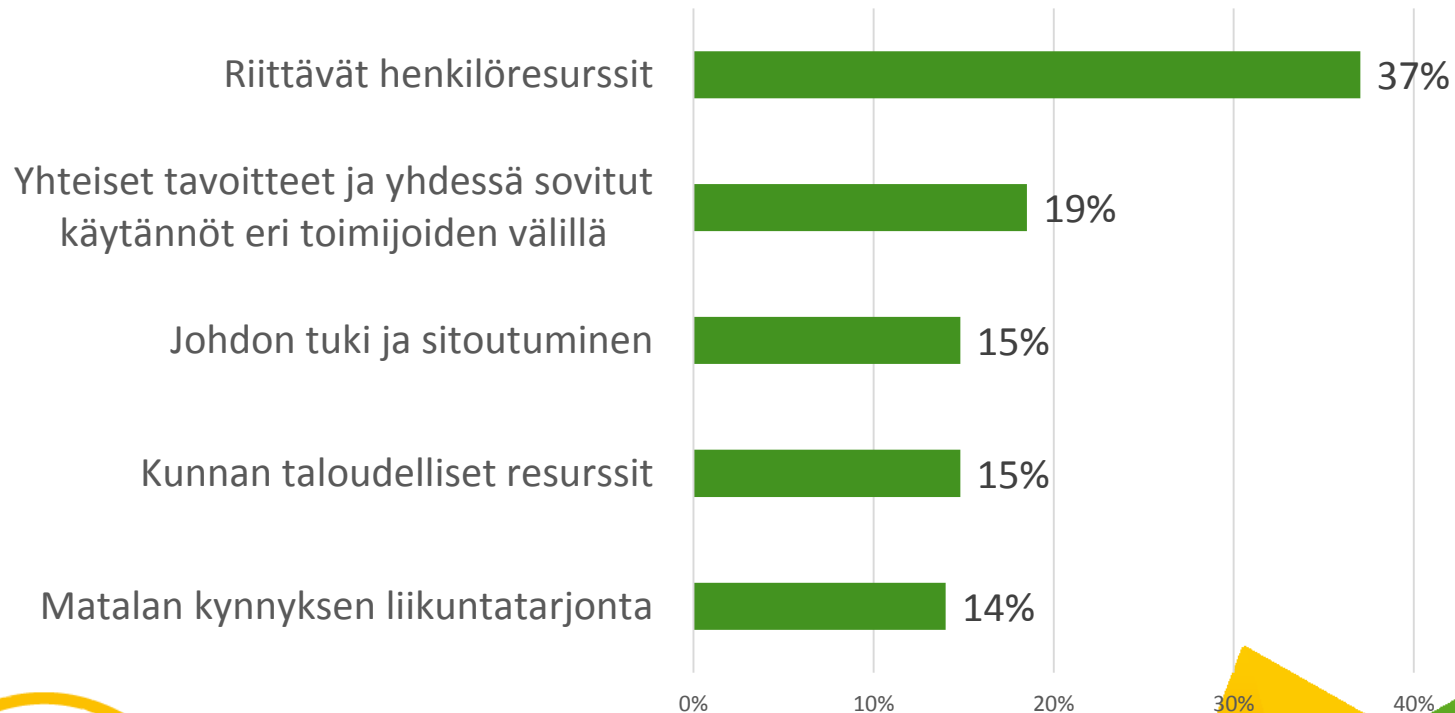
- Taloudellisista tekijöistä henkilöstöresurssit.

- Yhteistyökeinoista poikkihallinnollinen, moniammatillinen verkosto.

- Käytännön toimenpiteistä toimijaverkoston yhteinen tahtotila ja liikuntaneuvonnan markkinointi.

”Valitse viisi merkittävintä onnistumisen edellytystä ja aseta ne tärkeysjärjestykseen 1-5”

Yleisimmin sijoille 1-5- valitut onnistumisen edellytykset

Vastiaan tulleet haasteet ja niiden ratkaisut

1. Yhteistyöhaasteet ja ratkaisut

Toimijoiden tietoisuus liikuntaneuvonta-palvelusta puutteellista

Yhteisen kirjaus- ja tiedonsiirtojärjestelmän puuttuminen

Henkilöstön vaihtuvuus varsinkin terveydenhuollossa

Toiminnan markkinointi, tiedottaminen ja viestintä eri toimijoille

Keskusteluyhteyksien muodostaminen ja ylläpitäminen eri toimijoiden välillä

Palaverit eri toimijoiden välillä > yhteinen ymmärrys ja tahtotila

Liikuntaneuvonnan esiin nostaminen kuntapäätäjille

Terveisiä valtakunnallisille liikuntaneuvonnan toimijoille

www.kkiohjelma.fi

Kuntien terveiset valtakunnallisille liikuntaneuvonnan toimijoille (1)

- 1) Hanketuki ja rahoitus** → Liikunta- ja liikuntaneuvontahankkeiden kehittämisen, jatkumisen ja juurruttamisen tukeminen
- 2) Toimintamallien yhtenäistäminen** → Yhtenäisemmät valtakunnalliset käytännöt, selkeämmät toimintamallit esim. potilastietojen kirjaamiseen ja lähetteisiin. Laadukkaat liikuntaneuvontaprosessit valtakunnallisesti tutuiksi. Vastaajat toivovat jopa lakeja ja määräyksiä yhtenäistämään käytäntöjä ja esimerkiksi määrittämään, montako liikuntaneuvojaa tulee kutakin asukasmäärää kohden olla kunnassa tai kuntayhtymässä.
- 3) Liikuntaneuvonnan markkinointi** → Liikuntaneuvonnan näkyvyyden lisääminen ja hyvien käytäntöjen saaminen kaikkien tietoisuuteen. Neuvontamateriaaleja lisää liikkumisaiheista ja liikuntaneuvonnasta.

Kuntien terveiset valtakunnallisille liikuntaneuvonnan toimijoille (2)

4) Vaikuttavuuden mittaaminen → Apua vaikuttavuuden ja kustannusvaikuttavuuden mittaamiseen sekä esittämiseen. Myös tutkimustietoa kaivataan.

5) Palveluketjun vahvistaminen → Keinoja toimijoiden sitouttamiseen, palveluketjun rakentamiseen ja kuntalaisten tasa-arvoisen palvelun pariin löytämisen vahvistamiseen. Ketjua tulisi kehittää niin, että kuntien ja myös kolmannen sektorin olisi helpompi olla siinä mukana.

6) Koulutus → Liikuntaneuvonta paremmin osaksi ammatillisten liikunta- ja terveysalan tutkintojen opintokokonaisuuksia ja yhteisten verkostoitumistapahtumien, seminaarien ja koulutusten järjestäminen.

7) Kunnille tiedottaminen → Valtakunnallisten toimijoiden tiedottamisen lisääminen ja selkeyttäminen. Ohjeistukset ja suositukset liikuntaneuvonnan järjestämiseen.

Liikuntaneuvonnan raportti on ladattavissa KKI-Päivien jälkeen KKI-ohjelman verkkosivuilta www.kkiohjelma.fi

Kiitos!

Liikuntaneuvonnan tulevaisuus

Liikuntapoliittinen selonteko > liikunta osana terveydenhuoltoa

- Jokaisen kunnan huolehdittava, että kuntalaiselle on tarjolla liikuntaneuvontaa.
- Kaikissa maakunnissa liikunnan tulee olla myös terveydenhuollon hoitovalikossa.
- Kuntien ja maakuntien yhdessä huolehdittava, että riittäviä liikuntaneuvontapalveluja on saatavilla.